

1955 /

20-årskavalkad för IK Vista.

Vår idrottsklubb är nu 20 år och inför ett jubileum är det väl vanligt att man gör en liten tillbakablick på åren som gått. Det var några grabbar som år 1935 ansåg att tiden var mogen att bilda en idrottsklubb här på orten. Idrottsintresset hade börjat sprida ut sig mer och mer och även ut till Lyckås hade fotbollsflugan kommit. Man sparkade boll i parkerna och mest på strandremsan utmed Landsjön, där vattenståndet i regel var lågt under de åren. Likadant var det i de andra Skärstadsmetropolerna Kaxholmen och Siringe.

Så samlades man till det första sammanträdet den 28 maj 1935. Man höll till i den s.k. "Grevinnans flygel" statarbyggningen på vänstra sidan vägen fram mot Lyckås slott. Styrelse blev bildad och den kom att bestå av Otto Holmström, ordförande, ~~Rune~~ Rune Malmström, sekreterare, Konrad Andersson, kassör och Birger Johansson (numera Fröderberg och känd idrottsledare i Jönköpings Södra) som var ~~materialförvaltare~~ materielförvaltare. En av deras första åtgärder var att hyra en fotbollsplan och den kom att ligga invid Lyckås och Landsjöstranden och den fick heta Lyckåsvallen.

Idrottsverksamheten de första åren bestod av fotboll. Man spelade först ett par pokalserier innan man tog steget ut och anmälde sig till det nationella seriesystemet och kom med i Smålandsserien. Man blev placerad i den lägsta divisionen som då var division II. Laget kom där tvåa i Grännagruppen efter Gränna AIS, en placering som man hade anledning att vara belåtna med som debutanter. Detta hände 1938 och det var ett livaktigt fotbollsår med 21 spelade matcher för A-laget. Flitigaste spelare var Birger Johansson och Åke Svensson som bägge medverkat i samtliga matcher.

Ur gamla protokoll läser vi vidare att klubben inträdde i Riksidrottsförbundet den 27 juli 1938 och i det första specialidrottsförbundet Svenska Fotbollsförbundet kom man med redan året innan. 1939 erhöll klubben det första anslaget från kommunen till idrottsverksamheten - 50 kronor. Ett anslag som sedan återkommit varje år och summan har ökats och är nu uppe i 500 kronor årligen.

Så kom krigsåren och de satte även sin prägel på en liten landsorts-idrottsklubbs verksamhet. Inkallelserna till militärtjänst spolierade ordnat föreningsliv och vår klubb förde många gånger en tynande tillvaro. Man hade 1939 börjat att bygga ett omklädningsrum vid Lyckåsvallen. Det var några grabbar som gick i spetsen och nämnas kan att det var här, som den inom klubben allom bekante Ingvar Larsson, var med om att föra i hamn ett av de första arbetsprojekten. För Ingvars del och klubbens blev det inte det sista, vilket vi skall återkomma till.

Ekonomin var dålig de första åren och medlemsantalet var under krigsåren nere i endast 16 medlemmar och det ~~betecknar~~ botten i Vista:s historia. Betecknande är att när man skulle ha fönster och dörrar till omklädningsrummet vid planen fick man ta dem på ett förfallet ödetorp i skogarna uppåt Gestrahället till. Ett par grabbar bar och kånkade på dem ned till Landsjön och

Läst vid 20-årsjubileet 1955

sen tog man dem i båt över sjön till idrottsplanen. Omklädningsrummet stod dock färdigt sent omsider - närmare bestämt år 1941.

Idrotten låg delvis nere under krigsåren. Fotbollslaget var dock med i Smålands serien igen under en säsong men 1942 lade man upp sen det gått uruselt och man hamnat sist i serietabellen. De kalla och snörika vintrarna 1941-42 blossade ett plötsligt skidintresse upp och det anordnades några skidlopp inom trakten och det första Lyckåsloppet kördes den 9 mars 1941. Något sent på vintern kan man tycka men männe man tänkte sig för mer än en gång innan man dristade försöket med ett skidlopp och så hade man kanske tränat ett par månader före loppet i den rikliga snötillgången, som vi inte varit bortskämda med sedan dess. Segrare ~~XXX~~ blev Hans Wessman från grannklubben Ölmstads IS, därman kommit igång med skidlöpning i samma veva och hade sitt Lappsjölopp. I juniorklassen vann däremot en Vistaåkare, nämligen John Andersson - då en liten knatte på 14 år - som sedan kommit att bli klubbens flitigaste och trognaste skidåkare genom åren.

Den fria idrotten hade svårt att komma igång inom Vista. Gång på gång sökte man ordna klubbmästerskap i en del grenar - bl.a. gick Nils Käll i spetsen för detta, och var en livlig förespråkare för att fri-idrotten skulle införas på programmet. Man bestämde dag för tävlingar men det kom endast en eller två deltagare och man fick slå det hela ur hågen. Löparbanor hade dock anlagts på Lyckåsvallen genom att gräsvallen hade flåtts av och några lass stensmjöl från stenbrottet i Vistakulle körts på. Man kunde springa runt om man ville. Ingvar Larsson och Elov Pantzar var väl de som gått där mest och påtat med sina spadar och funderat över om deras arbete skulle bära frukt någon gång i framtiden.

1943 var ett svart år i klubbens historia. Idrottsverksamheten bestod av tre spelade fotbollsmatcher mot några korpislag eller liknande - och det var ju inte mycket. Men när det är som svårast är inte omslaget till det bättre långt borta. I Kaxholmen gick Ingvar Larsson omkring med ett aldrig sinande intresse för idrotten och dess ideal. För sig själv knöt han händerna i byxfickorna och tänkte: Jag ska försöka sätta fart på det hela igen och försöka införa en del nya idrotter på programmet utöver den obligatoriska fotbollen.

Och 1944 blev ett genombrottsår för Vista. Ingvar Larsson var den som gick i spetsen. Han kontaktade grabbar här och var hos vilka han visste att idrottsintresset fanns och med honom ville offra tid och en del arbete på sin fritid för det som något högtidligt sammanfattas i begreppet "en sund själ i en sund kropp". Man anordnade på våren en terränglöpning i Siringe och en orienteringstävling med start och mål i Wättersmålen. Från sommaren fortsatte man med klubbmästerskapstävlingar på Lyckåsvallen sedan man bättrat på banorna och anlagt kast- och hoppbanor. Man utkämpade också den första klubbmatchen i fri idrott. Det var mot grannklubben Ölmstads IS. Och denna gången kom det deltagare till tävlingarna och intresset blossade upp och den ene efter den andre kom med. På höstkanten ställde några medlemmar upp för första gången i Grännabygdsmästerskapet i orientering, som de övriga Grännabygdsklubbarna redan på den tiden höll på med.

3)

Vi vill gärna nämna några namn på pionjärerna för de idrotter som sedan dess stått sig bra och gått framåt hos oss. Det var ett gäng, som kom samman i tävling och funktionärsskap och en del namn finns i toppen på prislister från de åren, en del finns i funktionärsförteckningar eller bägge delarna. Där var Herbert Johansson, som just kommit med i klubben och som var ivrig förespråkare för framför allt fri idrotten och understödde Ingvar Larsson i hans planer på att få fram denna idrottsgren. Herbert blev från början protokollförrare för de nyinförda idrotterna och kom med i sektionerna. Han tävlade dessutom flitigt och dominerade de första K.M.-tävlingarna på Lyckåsvallen med 8 segrar och kom i orientering tvåa i Grännabygdsmästerskapet samt klubbmästare även här.

Vidare har vi Erik Larsson, klubbmästare i höjdhopp och orienterare. Reine Grahn, som hade diskuskastning och orientering som främsta intresse tillsammans med Göte Larsson. Göte var faktiskt vår förste juniorklubbmästare i diskus och tävlade i orientering innan fotbollen tog honom helt och hållet och han sedermera blivit en av våra gedignaste och säkraste spelare genom tiderna. Ytterligare att nämna är Gillis Svahn, Sven Yngve och Nils Käll som anordnare av orienteringstävlingar. På toppen i prislistorna märkes Lennart Ekblom, Stig Karlsson, Anders Nilsson, Lennart Olsson, Kurt Arvidsson, Elis Thellbom, Yngve Andersson och Göte Berglund. Paul Carlsson var den förste juniorklubbmästaren i orientering och längre ned i listorna från fri idrott skyntar namn som sedan gång på gång dykt upp nämligen Ingvar Johansson, Ingvar Nilsson, Bengt Fasth, Lennart Hjalmarsson, Ingvar Andersson, John Andersson, Lars Lundgren, Bertil Andersson (Numera Bertil Östebrant), Georg Andersson och Lennart Johansson I. Alla var de med debut året och många har blivit klubben trogna i fortsättningen.

Året 1945 infördes även skidor åter på programmet. En märkesbana lades upp - Ingvar Larsson och Herbert Johansson vandrade omkring i Lyckåsskogarna och mätte den med en hässjelina och den banan används i stort sett än idag. Lyckåsloppet återupptogs och har sedan anordnats årligen och kvalitén på deltagarna och har stigit undan för undan och numera är det Smålandseliten i spåret, när loppet anordnas. Klubben fick med en gång en skidlöpartrio som gjorde bra ifrån sig även på utombystävlingar, nämligen Lennart Yngve, Rolf Larsson och Lars Svensson. De första klubbmästarna i skidor heta! Lennart Yngve bland seniörerna och Ingvar Johansson bland juniorerna.

På ordförandeposten och övriga poster inom styrelsen bytte man under de första åren ofta innehavare och betecknande är att de sex första åren var det sex olika ~~KIKKK~~ ordföranden. Under de svåra åren - krigsåren - var det två man som satt mera stadigt i ledningen. Elov Pantzar och Karl-Erik Karlsson skötte klubban under femårsperioden intill 1945. Geijer Wiid var den trognaste sekreteraren med tre års stillasittande på sin post. 1944 hade man emellertid fått med folkskollärare Carl Wikmar i klubben - han hade angagerats som gymnastikledare då man även satte igång med gymnastik i Adelsvärdiska skolans gymnastiksal på höstkanten - och honom övertalade man att överta ledarskapet och lotsa idrottsklubben fram genom de svårigheter av olika slag som en klubb har att kämpa mot.

Från och med 1945 tog alltså Carl Wikmar hand om Vistarodret och skutan seglade vidare mot nya öden.

Och man hade nu fått vind i seglen vad beträffar den allsidiga idrottsverksamheten. Fri idrott, orientering och skidor gick framåt de närmaste åren och fotbollen som ~~KXXXXXX~~ nu faktiskt hade kommit lite i skymundan för dessa idrotter va beträffar intresset började ~~KXXX~~ så småningom att arbeta sig upp ur den downperio som inträdde efter ^{den livliga verksamheten/} ~~frångångarna XXXXXXXXX~~ i slutet på 30-talet.

1945 hade man den första större allmänna festen, då den ökade verksamheten krävde bättre ekonomi. Den hölls på Lyckås godsmagasin och gav 700 kronor i netto vilket man var belåten med och kassanbeholdningen vid årets slut var 1141 kronor det mesta hittills. 1946 var ett märkesår i det avseendet att damerna kom med som klubbmedlemmar och de började också hoppa, springa och skutta, som det står i en rimkrönika från de åren. Första klubbmästarinnan blev Gun Johansson (Numera Gu Hjalmarsson) i skidlöpning och orienteringslöpning och fri-idrotten tog Maj-Britt Magnusson (sedmera Maj-Britt Arvidsson) hem segern i. Detta år kom klubben med i G.B.-sammanslutningen och fick vara med och tävla om medaljerna vid Grännabygds-mästerskapen för första gången. Det blev mycket stryk av Gränna och Ölmstad till en början och den första Wistamedlem som lyckades erövra en G.B.-titel var Lennar Ekblom som vann terränglöpning i Ölmstad 1946.

En fråga som länge sysselsatt klubbledarna var anskaffandet av en klubblokal. Man hade vid årsmöten och andra sammankomster fått hyra lokal lite varstans och man smidde olika planer. Denna fråga löstes 1947, då klubben tillsammans med länsarbetsnämnden ordnade tre baracker tillhöriga Kungliga Arbetsmarknadsstyrelsen och som fanns uppsatta på Visingsö. De flyttades hit till denna plats och området döptes till Vistadal- namnförslaget ~~KXXXXXX~~ kom från ordföranden Carl Wikmar. Klubben fick åtaga sig att göra vissa arbeten vid området utöver den årliga hyran 100 kronor som skulle betalas. Bl.a. skulle man gräva brunn. Lokalen utgjorde ju under sommarmånaderna så kallat praktikläger för unga flickor och deras ljusa röster och klingande skratt hördes uppifrån ekdungen om kvällarna och det vart oro bland bygdens yngre manliga befolkning. Det var då inte svårt för arbetsledarna att få klubbens pojkar dit upp för brunnsgrävning- det faktiskt vimlade av arbetsvilliga pojkar när man skulle starta brunnsgrävningen och Elov Pantzar med klyka i händerna letade efter en källåder någonstans i sluttningen ofanför lokalen.

Nu var lokalfrågan löst och vi läser vidare ur gamla protokoll: Landsjömat-~~KXXXX~~ net spolar bort löparbanan åt sjösidan till på Lyckåsvallen 1947 och man får laga den igen och tanken på att så småningom skaffa ny idrottsplats inställer sig. Idrottsveksamheten ökar och man anordnar tävlingar för de yngsta i klubben i olika idrotter- ungdomsverksamheten startar. Fotbollen har skjutit fart och man börjar fundera på att göra comeback i Smålandsserien. Men nu visar det sig svårt att komma med i denna och flera år å rad ansöker man till de mäktiga herrarna i förbundet att få komma med men förgäves. Man får köra med pokalserier istället. Orienterarna har börjat vara med ute på stortävlingarna i distriktet liksom skidlöparna och från 1947 noteras framgångar i den förstnämnda grenen genom den lovande junioren Ingvar Andersson och i skidlöpning är Lars Svensson suverän i tävlingarna.

märks särskilt Gun Johansson i skidlöpning och orientering och Märta Norrlin i fri idrott.

1948 kulminerar verksamheten både tävlingsmässigt och klubbverksamheten i övrigt. I klubblokalen anordnas klubbaftnar, underhållningspatrull sättes upp och flickornas luciafest börjar bli tradition. Sektionerna utökas och i styrelsen väljer man in sju ledamöter istället för fem förut. Detta år går fri-idrottarna med i Smålandsserien för första gången och man har sedan varit med där fram till nu. Starten blir lyckad och man vinner gruppen. Orienteringen har under året hela 27 aktiva. Och från 1949 notera vi att fotbollspelarna börjar träningen tidigare än vanligt med inneträning i klubblokalen. Man har fått en ny medlem i laget som tränare, Gösta Gustavsson, och han kör hårt med dem. I alla idrotter märks en stadig framryckning, ett ökat aktivt deltagande.

1950 var 15-årsjubileum. Samkvämet hölls i klubblokalen, som nu börjat visa vissa ålderdomskrämpor. Barackens ena vägg hade en lång tid visat en betänksam lutning och hotade att här som helst lägga sig till ro för alltid. Och nog knakade det i fogarna när de 150 personerna tagit plats och säte kring långbordet vid jubileet och ordföranden Carl Wikmar hälsade välkommen. Men baracken höll och det till och med under svängomem senare på kvällen och klockan blev både ett och två innan det hela var slut så nog var det en fest alltid.

Under detta år satte man igång med att skaffa en ny idrottsplats, ty lyckåsvallen började att ligga mer och mer under vatten långa tider av året, beroende på det ~~XAX~~ höga vattenståndet i Landsjön. Snart lämpade sig både banor och bollplan bättre för simmärkesprov än för löpning och fotboll, så något måste göras. Och nu började det stora arbetsprojektet att växa fram och det blev många motigheter i början. Både när det gällde att skaffa ett lämpligt område och få fram de pengar som erfordrades för att man skulle våga sätta igång. Man sökte ett anslag från kommunen på 8000:- kronor, och man underhandlade med de stora jordägarna på Lyckås och Drättinge om att få hyra mark. Till att börja med avslogs anslagsbegäran men efter många om och men blev det beviljat trots det hårda motstånd som bestods idrottsrörelsen från vissa håll i socknen. Sedan blev det dock stopp för bygget några år framöver och det på grund av att man inte beviljades arbetstillstånd. ~~XAX~~ Området blev dock säkrat genom kontrakt med godsägare Stener på Drättinge, som ~~XXXXXXXXXX~~ upplåtit ett område invid Landsjön intill Tullebo gård. Med anslaget från kommunen hade ~~XXXXXXXXXX~~ stipulerats att klubben skulle anlägga en enklare simbrygga invid planen och det skedde ~~XXXXX~~ 1951.

De fem åren efter vårt förra jubileum fram till nu hade därmed inletts med de stora arbetsprojekt, som skulle uppfylla desamma och sätta sin prägel på de åren. Innan året 1951 gick ut stod en ny uppgift och klappade på dörren. ~~XAX~~^{vi} fick i erbjudande att köpa ~~XXXXXXXXXX~~ klubblokalbarackarna och ~~XAX~~^{vi} slog till för en summa av 5000 kronor. Kort därefter sålde ~~XAX~~^{vi} den mindre baracken för en samma summa och fick alltså den större baracken gratis, vilket ju var en god affär.

Ordföranden Carl Wikmar, som lett klubben under de gångna uppsvingens år avflyttade från orten 1951 och avgick som klubbordförande efter sju års uppskattad ledning.

Den som sedan fick överta ansvaret blev den nuvarande Vistahövdingen Herbert Carlsson, som sedan ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ varit den som fått ta emot de stötar och törnar som en idrottsförenings ordförande får utstå.

1952, olympiaåret ingick och ~~fasklan~~ passerade riksetten här förbi på sin långa väg till vårt grannland Finland, där ju de olympiska lekarna ägde rum. Ett olympiaår blir ju idrotten alltid lite mera aktuell och det märks kanske även i en liten idrottsklubb som vår, ty vi kan konstatera att tävlingsaktiviteten steg en del och vi hade flera framgångar det året. Fri idrottarna vann i Smålandsserien och fotbollsspelarna hade det bästa året hittills - ~~Männe~~ ^{int} den ökade träningen tidigt på våren började ge resultat? -. Laget vann i Södra Vätterbygdens pokalserie, tog säkert hem Grännabygdsjägerskapet och så kom vi äntligen med i Smålandsserien. Där det gick av bara farten i de första matcherna så att man låg i topp i serien ett tag. Skogsluffarna, som ju orienterarna även kallas, hade visst också gripits av den allmänna olympiayran fast denna ädla sport inte är med på olympiaprogrammet. Med nyförvärvet Tore Mattsson i spetsen vann man den nystartade serietävlingen, div. IV av smålandsserien och Tore vann också det första Grännabygdsjägerskapet i denna gren till klubben detta år. För att även ta med skidlöparna på ett hörn kan vi nämna att våra pojkar och flickor tog storslam i G.B. med seger i samtliga klasser och säsongen därefter fick vi den första Vistasegern på en stortävling genom Lemnart Johansson, då junior. Han tog hem segern i Hakarpspojkarernas Ulvadalslopp.

Och idrottsåren rullar vidare. Vi nalkas slutet av nästa femårsperiod så småningom. Men innan dess är att nämna om arbete och åter arbete inom klubben. Ty nu kom det klubblokalmbyggnad och idrottsplatsarbete slag i slag. Efter lång väntan kom budskapet om att arbetstillståndet var klart för idrottsplatsen och sedan dröjde det inte länge förrän man kunde höra en Caterpillartraktors knattrande ljud därifrån under några månaders tid. En kväll inträffade också något som man från början trodde vara den ^{verkliga} ~~XXXXXX~~ sockenskrällen. Medlemmarna larmades ~~XX~~ om att traktorn hade kört av stora rikstelefonkabeln som var nedlagd i marken där och att telefonförbindelserna var brutna i halva landet. Ersättningssummor i väldiga mångsiffriga tal spökade i hjärnorna på de ansvarstygda klubbledarna. Så farligt var det ju inte när det kom till kritan men att en telefonkabel var avkörd var ett faktum. Men man lugnade sig snart när man fick reda på att det bara var Gränna-borna som blivit utan telefonförbindelse ett slag.

Frampå höstkanten det året - 1953 - tyckte man inom styrelsen att nu hade väggarna i Vistadalbarackerna lutat färdigt och man tog sig för att med några snickares hjälp riva ned altihop för att sedan sätta upp det igen men på ett bättre sätt, utvidgat, förnyat delvis och förbättrat. Klubbmedlemmarna drog spik och spikade trossbotten om kvällarna - man hade ju elektriskt lyse i höstmörkret - och på dagen utförde snickarna det mera avancerade snickeriarbetet. Många arbetstimmar gjordes och allra flitigast var som alltid ~~XXXXX~~ Ingvar Larsson som länge gått och laddat upp sig för detta och han hade fått med sig Elon Gustavsson och de bägge syntes där ibland ensamma idogt strävande till dent de kvällar

när andra var ute på mer nöjsamma färder. Men de båda ensamma hade sina planer för sig. En dag förstod vi alla att nu var det färdigt i Vistadal - ty en kväll var Ingvar och Elon där inte mer - de hade farit på lustresa till ~~XXXXX~~ Paris. Där fick vi andra småfarare så att vi rök, Men nu hade vi vår klubblokal ombyggd och nu kunde vi inte kalla den för baracken längre.

~~XXXX~~ Ja, nu börjar vi nalkas det ganska närliggande i tiden och alla har väl det som hänt de allra senaste åren i färskt minne. Men vi vill dock notera att vi har idrottsplatsen invigd, vi kunde ta farväl av Lyckåsvallen, där vi utkämpat så många hårda idrottskamper genom åren och där planchefen Erland Karlsson så troget svängt sin lie och skjutit sin gräsklippningsmaskin över bollplanen ~~KXX~~ de senaste åren. Den nya planen är ju dock inte riktigt klar - vi tänker ju anlägga löparbanor där också. Våra två stora arbetsprojekt klubblokalen och idrottsplanen är så gott som fullbordade och vi behöver liksom dra andan ett tag. Det har varit många arbetstimmar utförda av medlemmar, teckningslistor har cirkulerat och bortåt 5000 kronor har medlemmar och övriga intresserade sockenbor skänkt. Kommunen och Riksidrottsförbundet har kommit ihåg oss med anslag och vi hoppas att kunna föra det återstående arbetet i hamn också.

Trots stora påfrestningar med de nämnda arbetsprojekten har vi kunnat hålla idrotten igång. Utan att ta några brösttoner kan vi nog konstatera att det sista verksamhetsåret givit oss flera framgångar, utåt sett och att idrottsklubben Vista på sina håll blivit ansett och respekterat. Vi tänka på fri-idrottsframgångarna med seger i Smålandsserien för både seniorlaget och vårt yngre pojklag. Med fyra erövrade landsbygdsmästerskap och Thure Perssons fina placeringar vid D.M.-tävlingarna. Vidare har vi ett fint yngre garde i skidsporten - Lars-Göran Johansson gav oss ~~XXXXXXXXXXXX~~ det första D.M.-et - om blott ~~XXXX~~ inofficiellt ungdoms-D.M. i vintras och vi ser med tillförsikt mot framtiden i denna gren.

Orientalarna kanske har gjort på stället marsch ett tag men lysté dock till med en serieseger igen i sin grupp. Fotbollen har fått ökad goodwill - den nya planens bättre läge har dragit fler åskådare till matcherna än förr och vi har legat i ledningen i serien och hållit intresset på höjden genom det.

Vi vill också nämna att vi fått god anslutning på våra breddarrangemang friidrottsveckan och stora riksmarchen. Man har nästan gått man ur huse för att tala med ett gammalt ordstäv. Vår 8-e plats bland Smålandsklubbarna i fri idrottsveckan måste vi vara belåtna med liksom de 500 starterna i riksmarchen. Så har vi vår ungdomsavdelning, där intresset är på toppen bland de yngsta i samtliga de idrottsgröner vi har på programmet.

Vår 20-årskavalkad är nu slut och en hel har blivit nämnt men mycket har kanske ej kommit med som borde varit med. Vi har dock gjort några plock ur det förångna för att belysa den verksamhet som varit och som en slutvinjett vill vi se framåt och önska att vi ska kunna fortsätta vår verksamhet med oförminskad aktivitet hållande den position som våra ledare och aktiva givit klubben under åren som gått.

Oppläsare: Herbert Carlsson (Karlens) Herbert Johansson (Jaböcker) Togo-Olof Wiberg